

Van inzicht naar impact

Onderzoek dat richting geeft aan beleid

De presentatie stond in het teken van de vraag hoe onderzoek concreet richting kan geven aan effectief preventiebeleid, met bijzondere aandacht voor de rol van het NCJ en de Stem van ouders. In deze sessie werden zowel inhoudelijke inzichten als duidelijke aanknopingspunten voor beleidskeuzes gedeeld.

Waarom NCJ-onderzoek relevant is voor beleid

Beleidskeuzes vragen om onderbouwde richting. NCJ-onderzoek ondersteunt dit door praktijkgericht onderzoek te doen, samen met professionals en met ouders als expliciete kennisbron. Het onderzoek richt zich op twee kernprincipes: *equity* (gelijke kansen en uitkomsten, ook als daarvoor ongelijke inzet nodig is) en *vakmanschap* (vroegsignalering, normalisering en passende zorg). Door trends zichtbaar te maken, helpt NCJ-onderzoek beleidsmedewerkers om voorbij incidenten en losse signalen te kijken.

De Stem van ouders als sleutel tot effectief beleid

Ouders ervaren dagelijks de effecten van beleid en preventieve voorzieningen. Hun perspectief bepaalt in hoge mate of preventie toegankelijk, passend en effectief is. Daarom bevraagt het NCJ ouders systematisch. Het uitgangspunt is dat goed bedoeld beleid pas effectief wordt wanneer het aansluit bij de leefwereld en ervaringen van gezinnen.

Drie onderzoeken die richting geven

In de presentatie werden drie onderzoeken uitgelicht die samen een breed en samenhangend beeld geven:

1. De Balansmeter – Dit onderzoek laat zien hoe ouders hun eigen balans ervaren. Een belangrijk inzicht is dat informele steun vaak ontbreekt en dat sinds de COVID-pandemie een grote groep ouders (circa 40%) uit balans is geraakt. Beleidsmatig onderstreept dit het belang van investeren in de sociale basis en informele netwerken.
2. Ouders over de JGZ – Ouders waarderen de jeugdgezondheidszorg hoog, maar minder positieve ervaringen hangen samen met een gebrek aan gelijkwaardigheid. Dit maakt duidelijk dat relatie en bejegening randvoorwaardelijk zijn voor kwaliteit. Vakmanschap vraagt om beleidsruimte: kwaliteit is meer dan het volgen van protocollen alleen.
3. Staat van Gezinnen – Dit onderzoek plaatst beleid in een bredere maatschappelijke context. Gezinnen ervaren toenemende druk en minder vanzelfsprekende netwerken, met een groeiende behoefte aan

ontmoeting, steun en normalisering. Dit vraagt om een langetermijnvisie op preventie in plaats van losse interventies.

Richtinggevende beleidskeuzes

Op basis van deze onderzoeken werden drie samenhangende beleidsrichtingen gepresenteerd:

1. Investeer structureel in preventie en de sociale basis.
2. Positioneer de JGZ als strategische partner in preventiebeleid.
3. Doe wat werkt, onderbouw dit met onderzoek en maak opbrengsten zichtbaar.

De kernboodschap voor beleidsmedewerkers is helder: preventie werkt pas echt wanneer beleid is gebaseerd op onderzoek én wanneer actief wordt geluisterd naar de ervaringen en behoeften van ouders.

Reflectieve vragen

- Welke signalen uit ouders en gezinnen gebruiken wij nu daadwerkelijk als input voor beleid?
- Waar versterken onze beleidskaders het vakmanschap van professionals – en waar beperken ze het?
- In hoeverre investeren we structureel in de sociale basis, en waar werken we nog projectmatig?
- Wat zouden we anders doen als we preventie niet op korte termijn, maar over 5–10 jaar beoordelen?
- Welke rol geven wij de JGZ: uitvoerder van beleid, of strategische partner in preventie?